

Bredbåndsbløffen

Bredbåndsminister Heidi Grande Røys (SV) sier at regjeringen gjennom sine siste bevilgninger i løpet av året vil innfri sine løfter om at hele landet vil ha tilknytning til bredbåndsnett innenutgangen av 2007.

Det er mulig at de fleste vil ha en eller annen mulighet for tilknytning. Den lite redelige vinklingen som regjeringen har valgt, henger sammen med hva de kaller bredbåndsdekning. Det blir som å si at vi vil skaffe folk full barnehagedekning. Og for å få dette til, omdefinierer vi ordet barnehage, slik at det bare dekker tilbud for barn over 3 år.

Dekningen lokalt

Dekningsgraden er avhengig av hvordan vi regner. I Os har bredbåndsaktørene bygget ut alle sentraler unntatt en. Den ene, Hegglandsdalen sentral, får dekning om kort tid som følge av kommunenes egen bredbåndsavtale. Altså på grunn av tiltak som kommunen har satt i gang på egen hånd. Regjeringens første bløff er at de ikke tar hensyn til den betydelige egeninnsatsen kommunene, ofte sammen med lokale e-verk, har lagt ned de siste årene når de på denne måten tar æren for bedringen.

Det er slik flere steder i Hordaland i dag. For eksempel har Osterøy kommune selv fått bygget et stort fibernet. I Fjell, Sund, Askøy, Nordhordlandskommunene og Samnanger har kommunene satt som betingelse at operatører får drive deres egne interne datanett at operatørene samtidig sørger for tilnærmet full dekning disse stedene.

I Hordaland er det mange steder som ikke har full dekning. Regjeringen sier at de med å bevilge penger til fylkeskommunene og til Høykom sørger for full dekning. Det gjør de nok ikke. Osterøy kommune søkte Høykom for et halvt år siden og fikk avslag. De har beregnet at tilnærmet full dekning vil koste 6-8 mill. kr. Hordaland fylkeskommune har fått 8,13 mill. for å sørge for å fjerne de hvite flekkene.

Her i Os har vi i tillegg til problemet i Hegglandsdalen, også en del andre utfordringer, for eksempel Gåssand (avstand), Lurane (fullt i kabelnettet). Mange andre steder er det på samme måte. Også i sentrale strøk som Os er det fremdeles mange som ikke får bredbånd. Ellers som opplever at hastigheten er dårlig eller ustabil pga. dårlige/fulle kabler eller lang avstand.

Teknologiens begrensninger

Bløff nummer to er at de overser alle de som ikke kan få bredbånd i dag, selv om områdene generelt er dekket. Det gamle telefonnettet, kobbernettet, som er den mest brukte metoden for bredbånd, har egenskaper som kan gi problemer: Det er flere grunner til problemene:

- Sentralen er ikke bygget ut for bredbånd
- Sentralen har begrenset kapasitet mot Internett (for eksempel fordi det mangler fiberkabel til sentral)
- Boligen ligger mer enn ca. 4,5 km fra sentralen, eller kobberlederne er tynne.
- Linjen går innom en såkalt utjevningkabel, der det er bredbåndssignaler fra to kanter. Telenor vil ikke godta at en slik linje blir brukt til bredbånd, selv om den er OK for telefoni.
- Det er fullt i kabelnettet. Telenor løser dette for telefoni ved å la deg dele linje med en nabo. Men bare naboen får bredbånd.
- Det er fullt i kabelnettet, og det er ingen planer for utvidelse.
- Det er feil i kobberkablene, som påvirker telefoni i liten grad, men som kan gi problemer for bredbånd.

Noen steder har andre aktører bygget fibernett nærmere brukerne. De kan likevel ikke uten videre få tilgang til Telenors kobbernett for å levere bredbånd frem på en kortere og ”ledig” strekning, fordi Telenor er satt til å bestemme hva som kan gjøres i kobbernettet.

Vi har en sterk mistanke om at regjeringen har fått ufullstendig informasjon om status i dag, når de sier at landet nå får full bredbåndsdekning.

Nye teknologier

Blant de mange teknologiene for bredbånd som finnes, er altså de som bruker det gamle telefonnettet vanligst (ADSL, ADSL 2+, SHDSL og VDSL). Dette er billige teknologier som gir rimelig god hastighet til en fast og forutsigbar pris.

I boretslag og etter hvert i nyere villastrøk, blir fiberkabler brukt helt frem til husstander. Siden denne teknologien er overlegen alt annet mht. ytelse, har den blitt svært populær de steder der den har vært brukt. Det er svært dyrt for utbyggere å bruke slik teknologi. Fordelen er at den ”varer” lenge. Siden sjansen for skader på linje og tilknyttet utstyr ved tordenvær er vesentlig redusert, kan det likevel gi operatørene driftsfordeler.

Noen land har tatt mål av seg å bygge fibernett helt eller nesten helt ut til slutt kunder. I Hordaland har Austevoll tatt et krafttak for å få dette til. Også i Kvinnherad, Fusa, Kvam og Bergen finnes det fibernett som går helt ut til husstander. Dette moderne nettet kan også komme til å bli et folkekrav etter hvert. Regjeringen får dermed nye utfordringer før de gamle er løst. Regningen på en slik utbygging vil bli gigantisk, og vil kreve bred politisk enighet.

Nye tjenester i nettet gir nye utfordringer

Det finnes mange ulike tjenester på Internett. Felles for de fleste av dem er at de krever mer av nett-tilknytningen. Spesielt til hastighet, og etter hvert også til forsinkelser pga. støy på linjene.

Vi måler, som mange vet, datahastigheten i Bit/s. Er du bredbåndsbruker med ADSL 2+, kan tilknytningen gi deg en datahastighet til deg fra Internett på mellom ca. 700 og 20.000 Kb/s. Andre veien, fra deg og ut til resten av verden, er hastigheten på linjen mellom ca. 150 og 1.000 Mb/s. For fiber er det i praksis ingen teknologisk begrensning i hastighet noen av veiene.

Den offisielle definisjonen på bredbånd i Norge har i flere år vært tilknytninger med hastigheter på minimum 2Mb/s. Mange har ment at den hastigheten da må være tilgjengelig begge veier. Myndighetene har likevel godtatt lavere hastighet ut fra brukerne (A'en i ADSL betyr asymmetrisk) som tilstrekkelig for at man skal kunne kalle en linje for bredbånd.

Ser vi på hastighetene bredbåndsleverandørene i Os tilbyr, starter disse på 1.500Kb/s (Telenor), 1.800 (NextGenTel) og 2.500 Kb/s (BKK). Hastighetene kan bli lavere enn dette, pga. forholdene nevnt ovenfor, men de fleste vil oppnå den aktuelle hastigheten om de er innenfor ca. 4,5 km fra sentralen.

Telenor definerer sitt lavende-tilbud, MINI, slik: Egnet til bruk som surfing, e-post og nettbank, til å lytte til radio, laste ned musikk, bruke bredbåndstelefonti og spille spill. Det blir betegnet som tilstrekkelig men ikke spesielt godt egnet til å se film og TV-sendinger på nett, til å laste ned filmer og store filer og til hjemmekontor. Og Telenor regner abonnementet på 1.500Kb/ som uegnet dersom man har flere PC-er på nett samtidig og dersom man skal sende store datafiler.

Trendene går mot mer avansert bruk av nettet: Telefoni, videosamtaler, overføring av egenproduserte filmer, nye spilltyper med mer informasjon, tjenester som i dag ligger på egen PC blir i stedet leiet på eksterne datamaskiner, kringkasting og underholdning fra "Kiosker" stiller økende krav til hastighet og stabilitet.

Hva gjør regjeringen for å møte disse utfordringene?

Regjeringens svar er å omdefinere ordet bredbånd.

I setdet for å sette fart i utbygging og forbedringer av nettet, slik de egentlig må gjøre for å holde løftene sine, har regjeringen to svar på utfordringene:

- 1) De omdefinerer begrepet bredbånd til å være hastighet på mer enn 640 Kb/s.
- 2) De lar mobile tjenester som UMTS, samt mobilt bredbånd fra ICE inngå i tallene.

Her finner vi bredbåndsbloff nummer tre. Makshastighet på 640 Kb/s fra internett til husstand, betyr også en vesentlig reduksjon i hastighet fra hver husstand og ut mot internett. Det kan da bli umulig å snakke i bredbåndstelefon. Det gå meget tregt å sende e-post med for eksempel bilder. Det blir vanskelig å bruke mer enn PC av gangen på nettet. Spill blir bortimot umulig, linjene kan neppe brukes til hjemmekontor. Og som bruker kan du glemme alt som heter video eller kringkasting med OK kvalitet.

Mobile tjenester som UMTS kan brukes på steder der det er UMTS-dekning. Det er i dag noe sammenfall mellom steder med god bredbånddekning og god UMTS-dekning. Men selv med fortetning i grisgrendte strøk, får vi en tjeneste som er kostbar i bruk, og som har lav funksjonalitet. Det har ingenting med full bredbånddekning å gjøre.

Når det gjelder ICE (som har overtatt det gamle NMT-450 nettet/frekvensene, og som kjører en bredbåndstjeneste via der, er saken heller ikke kurant. Den teoretiske og den praktiske dekningen er to helt forskjellige ting. Ytelsen er også nokså begrenset mange steder. De gir et tilskudd. Men de løser ikke problemet.

Hva med en skikkelig satsning?

I rettferdighetens navn bør vi også si at de regjeringene som Venstre deltok i heller ikke satset nok. Den gang var utbredelsen langt dårligere enn nå, og man ønsket at markedet skulle stabilisere seg. Eller med andre ord at kommunene, e-verkene og de kommersielle aktørene skulle bygge ut de områdene som kunne forsvares kommersielt. Før regjeringen trengte å bevilge ekstra midler i konkurranse med andre samfunnsoppgaver. Og den strategien har fungert OK frem til de siste par årene. Når regjeringen kritiserer forgjengerne, og så lover full dekning, legger de listen høyt. Da bør de også prøve å hoppe over listen. Ikke krype under, og etterpå juble over ny rekord.

Venstre vil følge denne saken nasjonalt. Jeg vil jobbe for at vi i stedet for denne bløffen, kan få til en storsatsning på en skikkelig bredbåndsutbygging med moderne og langsiktig teknologi. Internettet er blitt viktigere enn TV for mange. Det blir kanskje like viktig som veier. Tiden er moden for et skikkelig krafttak.

Vennlig hilsen
Os Venstre

Tore Rykkel
Kommunestyrerepresentant / Ordfører kandidat